

KÄSI- JA TAIDETEOLLISUUSALAN PERUSTUTKINTO

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä

Opetussuunnitelman tutkintokohtainen osa

Ammatilliset tutkinnon osat

Tuotteen suunnittelun ja valmistuksen osaamisala

Artesaani

Ohjaustoiminta

Hyväksytty 19.5.2015

Sisällys

2.1 KAIKILLE PAKOLLISET TUTKINNON OSAT	3
2.1.1 ASIAKASLÄHTÖINEN VALMISTAMINEN	3
2.1.2 KULTTUURILÄHTÖINEN VALMISTAMINEN	8
2.2 TUOTTEEN SUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN OSAAMISALA, OHJAUSTOIMINTA	12
2.2.1 TUOTTEEN SUUNNITTELU	12
2.2.2 TUOTTEEN VALMISTAMINEN	17
2.4 VALINNAISET TUTKINNON OSAT:	23
2.4.1 ASIAKASPALVELUN JA MYYNTITYÖN TOTEUTTAMINEN	23
2.4.3 OHJAUSTOIMINNAN TOTEUTTAMINEN	26
2.4.4 PALVELUN TUOTTEISTAMINEN	30
2.4.8 TILAUSTYÖN VALMISTAMINEN	34
2.4.9 TUOTEKEHITYSPROSESSIIN OSALLISTUMINEN	37
2.4.10 TUOTTEEN VALMISTAMINEN KÄSITYÖNÄ	41
2.4.18.1 ERITYISRYHMIEN OHJAUS	45

2.1 KAIKILLE PAKOLLISET TUTKINNON OSAT

2.1.1 ASIAKASLÄHTÖINEN VALMISTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella omaa työtään • valmistaa tuotteen tai palvelun • arvioida ja kehittää omaa toimintaansa • työskennellessään ottaa huomioon asetetut laatuvaatimukset • valita materiaalit • laskea materiaalien kulutuksen • tehdä hinta-arvion ja tarjouksen • neuvotella asiakkaan kanssa • esitellä toteutusvaihtoehtoja • esitellä valintojen vaikutusta toteutukseen • havainnollistaa tuotetta tai palvelua • sopia asiakastapaamisista • noudattaa työaikoja ja aikatauluja • noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Opintojaksot: Tuotteen valmistaminen kutoen ja asiakaspalvelu 10 osp Tuotteen valmistaminen kangasta kuvioiden ja hinnoittelu 5 osp	
OPINTOJAKSOT	
Tuotteen valmistaminen kutoen ja asiakaspalvelu 10 osp	
Keskeiset sisällöt: • Tekstiilituotteen/-tuotteiden valmistaminen kangaspuilla kutoen asiakkaan tarpeen mukaan • Tuotteen valmistusprosessin suunnittelu • Valmistustekniikoiden ja materiaalien valinta • Materiaalien ja valmistuksen hintavertailujen teko • Markkinalähtöisen hinta-arvion laskeminen tuotteelle • Tarjouksen teko tuotteesta etukäteen • Materiaalien hankinta mahdollisimman itsenäisesti • Työn etenemisen aikataulun suunnittelu ja seuranta • Asiakastapaamisisten, suunnitelmien ja kokeilujen esittely- ja neuvottelutilanteiden sekä luovutustilaisuuksien sopiminen • Tuotteiden ominaisuuksiin, valmistukseen ja käytettäviin ratkaisuihin liittyvien ideoiden esittely asiakastapaamisissa • Oman asiantuntemuksen käyttö sekä suullisesti että luonnoksien, materiaalinäytteiden tai muulla tavalla havainnollistaen • Hyvä asiakaspalvelija / hyvä myyjä • Sanaton viestintä • Asiakaspalvelutilanteen vaiheet Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu	
Tuotteen valmistaminen kangasta kuvioiden ja hinnoittelu 5 osp	
Keskeiset sisällöt: • Tekstiilituotteen/-tuotteiden valmistaminen kangasta kuvioiden asiakkaan tarpeen mukaan	

- Tuotteen valmistusprosessin suunnittelu
- Valmistustekniikoiden ja materiaalien valinta
- Materiaalien ja valmistuksen hintavertailujen teko
- Markkinalähtöisen hinta-arvion laskeminen tuotteelle
- Tarjouksen teko tuotteesta etukäteen
- Materiaalien hankinta mahdollisimman itsenäisesti
- Työn etenemisen aikataulun suunnittelu ja seuranta
- Asiakastapaamisten, suunnitelmien ja kokeilujen esittely- ja neuvottelutilanteiden sekä luovutustilaisuuksien sopiminen
- Tuotteiden ominaisuuksiin, valmistukseen ja käytettäviin ratkaisuihin liittyvien ideoiden esittely asiakastapaamisissa
- Oman asiantuntemuksen käyttö sekä suullisesti että luonnoksin, materiaalinäyttein tai muulla tavalla havainnollistaen
- Tuntihinnoittelu ja hinnoittelu hinnoittelukertoimen avulla
- Tuotteiden valmistamiseen käytettävän työajan arviointi ja seuranta
- Tarjousten teko valmistettavista tuotteista
- Laskutusten teko

Oppimisympäristöt: Ammattiopisto

Toteuttamistavat: Lähiopiskelu

EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Tuotteen suunnittelun, tuotteen valmistamisen ja kulttuurilähtöisen valmistamisen tutkinnon osien pääasiallinen suorittaminen.

Opiskellaan samanaikaisesti: Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 2.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava.

Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen.

Tässä tutkinnon osassa annetaan palautetta asiakaspalveluun liittyvien vuorovaikutustilanteiden sujumisesta, tuotteiden hinnan muodostumiseen huomioitavista kokonaisuuksista sekä niiden valmistamisesta tutkinnon osan kriteereihin verraten. Huomiota kiinnitetään myös työaikojen ja aikataulujen noudattamiseen. Palaute annetaan suullisesti ja/tai kirjallisesti opiskelijaa rohkaisten ja kannustaen.

Tuotteen ja palvelun valmistamisessa arvioidaan opettajan erikseen määrittelemät tuotteet ja harjoitustehtävät. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.

Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla asiakkaalle/asiakasryhmälle käsityötuotteen kankaankuviointitekniikalla. Hän huolehtii asiakastapaamisista, suunnitelmien ja kokeilujen esittelystä sekä hinnoittelusta. Hän seuraa työajan käyttöä ja laskee tuotteelle markkinalähtöisen hinnan.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA

Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman **Asiakslähtöinen valmistaminen 15 osp** tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma.

NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija valmistaa asiakkaalle/asiakasryhmälle käsityötuotteen kankaankuviointiteknikalla. Hän huolehtii asiakastapaamisista, tuotteen suunnitelmien, näytteiden ja kokeilujen esittelystä asiakkaalle. Hän tekee etukäteen hinta-arvion ja tarjouksen tuotteesta. Hän seuraa työajan käyttöä ja laskee tuotteelle markkinalähtöisen hinnan. Hän arvioi ja kehittää omaa toimintaansa.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Asiakslähtöisen käsityötuotteen valmistaminen ja hinnoittelu.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan ammattiopistossa.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät ☒ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) ☐ em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Asiakslähtöisen työprosessin suunnittelu	suunnittelee ohjattuna omaa työtään asiakkaan tarpeet huomioon ottaen	suunnittelee omaa työtään ja tekee ohjattuna toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman asiakkaan tarpeet huomioon ottaen	suunnittelee omaa työtään ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman asiakkaan tarpeet huomioon ottaen sekä muuttaa suunnitelmaa tarpeen vaatiessa
Tuotteen tai palvelun valmistus	valmistaa ohjattuna tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen tai palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti
	työskentelee ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti, noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamista

Hinnoittelu	ratkaisee ohjattuna työhön liittyviä laskutoimituksia	ratkaisee ohjattuna ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset	ratkaisee ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset
	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee ohjattuna hinta-arvion materiaalikustannuksista	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee hinta-arvion materiaalikustannuksista ja arvioi ohjattuna työhön käytettävän ajan	laskee materiaalien kulutuksen, tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista ja tekee tarjouksen, joka sisältää materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan
Itsearviointi	arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin ja muuttaa toimintaansa havaintojensa mukaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien ja -välineiden valinta	neuvottelee ohjattuna asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen	neuvottelee asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen	neuvottelee asiakkaan kanssa tuotteelle asetettavista vaatimuksista ja esittelee eri toteutusvaihtoehtoja ja valitsee työmenetelmät ja -välineet toteutukseen
Materiaalien valinta ja käyttö	valitsee ohjattuna ja käyttää työhön soveltuvia ammattialalla käytettäviä materiaaleja.	valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvia materiaaleja keskustellen ohjattuna asiakkaan kanssa niistä ja valintojen vaikutuksesta tuotteen toimivuuteen, kestävyys-teen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan.	valitsee ja käyttää toteutukseen soveltuvia materiaaleja keskustellen asiakkaan kanssa niistä ja valintojen vaikutuksesta tuotteen toimivuuteen, kestävyys-teen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Havainnollistaminen	havainnollistaa ohjattuna tuotetta tai palvelua asiakkaalle	havainnollistaa tuotetta tai palvelua asiakkaalle käyttäen ammattialalle soveltuvia visualisointimenetelmiä	havainnollistaa tuotetta tai palvelua asiakkaalle käyttäen ammattialalle soveltuvia visualisointimenetelmiä, jotka herättävät asiakkaan kiinnostukseen tuotetta tai palvelua kohtaan
Estetiikan huomioon ottaminen valmistuksessa	valmistaa ohjattuna asiakkaalle tuotteita, jotka ovat muodoltaan, mittasuhteiltaan ja väriykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia.	valmistaa asiakkaalle tuotteita, jotka ovat muodoltaan, mittasuhteiltaan ja väriykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia.	valmistaa asiakkaalle tuotteita, jotka ovat viimeisteltyjä ja muodoltaan, mittasuhteiltaan sekä väriykseltään tasapainoisia kokonaisuuksia.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee ohjattuna valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	huolehtii ohjattuna asiakastapaamisista luontevasti	huolehtii ja sopii asiakastapaamisista luontevasti ja joustavasti	huolehtii ja sopii asiakastapaamisista luontevasti, joustavasti ja rakentavasti

Ammattietiikka	työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja etsii tietoa tekijänoikeuksista ja kulltajansuojalaista
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.

2.1.2 KULTTUURILÄHTÖINEN VALMISTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella ja valmistaa kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun • valita ja käyttää kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä • hankkia asiantuntijan apua • ratkaista ongelmatilanteita • toimia ja tehdä ammattityötä eri kulttuuritaustaisten kanssa • ilmaista asiansa ja tuoda esille erilaisia näkökantoja • noudattaa tehtyjä sopimuksia • noudattaa työaikoja ja aikatauluja • noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Kankaankudonta; keskeiset sisällöt: • Tekstiilien valmistaminen kangaspuilla kutoen • Keskeisten työmenetelmien, -välineiden, koneiden, laitteiden, työotteiden ja materiaalien tarkoituksenmukainen, turvallinen ja kestävä kehityksen huomioiva käyttö • Kankaanrakentamisen perusteet ja siihen liittyvät laskutoimitukset • Kudonnan työvälineet ja materiaalit • Perussidokset ja niistä johdettuja sidoksia • Työskentelyn suunnitelmallisuus • Työn laadukkuus Taiteen ja muotoilun tuntemus; keskeiset sisällöt: • Kulttuurihistoriallisen tiedon käyttö ideoinnissa suunnittelussa ja valmistamisessa • Historialliset tyylikaudet: keskeiset esineet, huonekalut, kuvataide, taiteilijat • Suomalainen kansanperinteinen esineistö • Kansanomaiset sisustus- ja käyttötekstiilit • Muinais- ja kansallispuvut • Vanhojen tekstiilien hoito ja säilytys • Suomalaisen taideteollisuuden kehitys • Muotoilun merkitys käsi- ja taideteollisessa tuotannossa Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu ja verkko-opetus	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Opiskellaan samanaikaisesti: Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 1	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa annetaan palautetta työskentelyn sujumisesta, taiteen ja muotoilun tuntemuksen huomioimisesta sekä kulttuurilähtöisten tuotteiden valmistamisesta tutkinnon osan kriteereihin verraten. Palaute annetaan suullisesti ja/tai kirjallisesti opiskelijaa rohkaisten ja kannustaen. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.	

Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija hakee kulttuurihistoriallista tietoa eri lähteistä ja käyttää sitä lähtökohtana kankaankudontatyön suunnittelussa ja valmistuksessa. Tuote valmistetaan kankaankudontatekniikalla.			
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija hakee kulttuurihistoriallista tietoa eri lähteistä (esim. kirjallisuudesta, Internetistä, henkilöhaastatteluin) ja käyttää sitä lähtökohtana kankaankudontatyön suunnittelussa ja valmistuksessa. Kulttuurilähtöisyys voi näkyä esim. jonkin aikakauden, maantieteellisen alueen tai tekniikan tyypillisinä piirteinä. Tuote valmistetaan kangaspuissa kutoen yhteisloimeen. Näytetään yhdessä tutkinnon osat: Kulttuurilähtöinen valmistaminen (15 osp) ja Tuotteen suunnittelu (15 osp).			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Kangaspuilla kudottu kulttuurilähtöinen tuote.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan ammattiopistossa.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät (☒) Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) tai ☐ em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuurilähtöinen suunnittelu ja valmistus	valmistaa ohjattuna kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun	suunnittelee ja valmistaa kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun	suunnittelee ja valmistaa kulttuurilähtöisen tuotteen tai palvelun sekä työskentelee suunnitelmallisesti

	työskentelee ohjattuna asetettujen laatutavoitteiden saavuttamiseksi sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja	työskentelee suunnitelmallisesti ja kustannustehokkaasti asetettujen laatutavoitteiden mukaisesti sekä noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja ja neuvottelee niiden poikkeamisista
Itsearviointi	arvioi ja kehittää ohjattuna omaa toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti.	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin ja muuttaa toimintaansa havaintojensa mukaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuurilähtöisten työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammattialansa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti	valitsee ohjattuna ja käyttää ammattialansa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialan sopimuskäytänteiden mukaisesti	valitsee ja käyttää, tarvittaessa yhteistyössä muiden alojen toimijoiden kanssa kulttuurilähtöisiä työmenetelmiä ja -välineitä ammattialojen sopimuskäytänteiden mukaisesti
	noudattaa asiantuntijan ohjeita	ottaa tarvittaessa vastaan asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan	hankkii tarvittaessa asiantuntijan apua työtä suunnitellessaan ja toteuttaessaan
Materiaalien käyttö	käyttää ohjattuna ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja	käyttää ja valitsee ohjattuna ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja	käyttää ja valitsee ammattialan perinteisiä ja nykyisin käytössä olevia materiaaleja
Kestävän kehityksen huomioonottaminen työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien valinnassa	käyttää ohjattuna elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää toimintaansa
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Kulttuuritiedon hyödyntäminen suunnittelussa ja valmistuksessa	hankkii ohjattuna ammattialan kulttuuritietoa	hankkii ammattialan kulttuuritietoa ja ottaa ohjattuna huomioon kohderyhmän	hankkii ammattialan kulttuuritietoa ja ottaa huomioon kohderyhmän
	tunnistaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä ja niiden tyylipiirteitä käyttäen lähdeaineistoja	tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä sekä niiden materiaaleja, rakenteita tai tyylipiirteitä	tunnistaa ja ajoittaa eri aikakausien tuotteita tai ympäristöjä sekä niiden materiaaleja, rakenteita ja tyylipiirteitä
	käyttää ohjattuna hankkimaansa tietoa toteuttamisessa.	käyttää hankkimaansa tietoa toteuttamisessa ja ohjattuna suunnittelussa.	käyttää hankkimaansa tietoa suunnittelussa ja toteuttamisessa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee ohjattuna valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja ohjeiden avulla päätöksiä	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä erilaisissa tilanteissa
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita	toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään yh-	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilai-

	toimiessaan yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssa	dessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssa	sia näkökantoja työskennellessään yhdessä eri alojen ammattilaisten ja asiantuntijoiden kanssa
	toimii ohjattuna eri kulttuurialueilta tulevien kanssa	toimii eri kulttuurialueilta tulevien kanssa	toimii ja tekee ammattityötä eri kulttuurialueilta tulevien kanssa
Ammattietiikka	työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja huomioi kulttuurierot sopimuksissa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa ohjattuna työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita aiheuttamatta vaaraa itselleen tai muille.	noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita ja ottaa huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden.

2.2 TUOTTEEN SUUNNITTELUN JA VALMISTUKSEN OSAAMIS- ALA, OHJAUSTOIMINTA

2.2.1 TUOTTEEN SUUNNITTELU	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa toteuttaa ammattialan tavanmukaisia suunnitelmia dokumentoida suunnitteluprosessin käyttää suunnittelun ja dokumentoinnin työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja valita valmistusmenetelmän, materiaalit ja tarvikkeet suunniteltuun tuotteeseen käyttää suunnitelmia vuorovaikutustilanteissa ratkaista suunnitelmien ongelmatilanteita noudattaa aikatauluja ja tehtyjä sopimuksia	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Opintojaksojen yhteiset keskeiset sisällöt Kestävän kehityksen arviointi suunnitelmissa Tiedonhankinta Oppiminen ja ongelmanratkaisu Vuorovaikutus ja yhteistyö Ammattietiikka Opintojaksot: Kuvallinen ilmaisu 1, 5 osp Kuvallinen ilmaisu 2, 2 osp Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 1, 3 osp Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 2, 5 osp	
OPINTOJAKSOT	
Kuvallinen ilmaisu 1, 5 osp & Kuvallinen ilmaisu 2, 2 osp	
Visuaalisen ilmaisun menetelmät Kuvallisen ilmaisun eri tekniikoiden, välineiden ja materiaalien käyttö Väri- muoto- ja tilasommittelun perusteet Valot ja varjot kolmiulotteisuuden ja tilan tunnun ilmaisemisessa Värien ja valöörien vuorovaikutus Tilan piirtäminen oikeassa perspektiivissä Valokuvauksen keinot tuotekuvauksessa Sommittelu- ja näyttelykokonaisuuksien suunnittelu ja toteuttaminen Näyttelyn teema Näyttelyrakenteet ja ripustusmekanismit Tuotteiden esillepano ja valaistus Graafinen materiaali ja lehdistötiedote Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu	
Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 1, 3 osp & Tuotesuunnittelu ja esitystekniikat 2, 5 osp	
Esitystekniikat ja tuotesuunnittelun perusteet Materiaalien ulkonäön, tunnun ja rakenteen ilmaiseminen eri välineillä ja piirtämisen tekniikoita käyttäen	

- Ammattialan suunnitteluprosessin eri vaiheisiin soveltuvien työmenetelmien, työvälineiden sekä materiaalien valinta ja käyttö
- Tuotteiden ulkonäön ja muodon suunnittelu ottaen huomioon mallin, materiaalien, rakenteiden ja valmistusmenetelmien yhteensopivuuden
- Estetiikan hyödyntäminen materiaali-, rakenne ja työtaparatkaisuissa
- Muotojen pelkistäminen ja kankaankuviointiin soveltuvien mallien sommittelu
- Raportti kankaankuvioinnissa
- Tekijänoikeudet lähdeaineistojen käytössä
- Suunnitelmien dokumentointi

Kulttuurilähtöisen tuotteen suunnitteluprosessin toteuttaminen:

- Ympäristön havainnointi
- Lähdeaineistojen käyttö
- Tuotteen suunnittelu ottaen huomioon mallin ja materiaalien yhteensopivuuden, tuotteen elinkaaren ja kestävä kehityksen
- Tuotesuunnittelun esitystekniikoiden käyttö
- Suunnittelun dokumentointi

Asiakaslähtöisen tuotteen suunnitteluprosessin toteuttaminen:

- Ympäristön havainnointi
- Lähdeaineistojen käyttö
- Vuorovaikutus asiakkaan kanssa; asiakkaan toiveiden kuuntelu ja omien ideoiden esittely
- Tuotteen suunnittelu ottaen huomioon valmistuksen kannattavuuden sekä mallin, materiaalien ja rakenteiden yhteensopivuuden sekä tuotteen ulkonäön ja muodon esteettisyyden
- Tuotesuunnittelun esitystekniikoiden käyttö
- Dokumentointi ja suunnitelmien vuorovaikutteinen käyttö

Oppimisympäristöt: Ammattiopisto

Toteuttamistavat: Lähiopiskelu

EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT

Ei edeltävyysopintoja.

Opiskellaan samanaikaisesti: Tuotteen valmistaminen 45 osp, Asiakaslähtöinen valmistaminen 15 osp, Kulttuurilähtöinen valmistaminen 15 osp.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen.

Opiskelijalle annetaan suullista ja kirjallista palautetta harjoitustöistä verraten oppimista tutkinnon osan arviointikriteereihin. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen.

Kuvallisessa ilmaisussa ja tuotesuunnittelussa arvioidaan opettajan erikseen määrittelemät tehtävät.

OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN

Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.

Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta sekä muusta arvioinnista.

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa tekemällä suunnittelutyön, joka sisältää tuotteen muodon, ulkoasun ja valmistuksen suunnittelua.

Muu osaamisen arviointi: Dokumentointi ja suunnitelmien vuorovaikutteinen käyttö sekä kestävä kehityksen arviointi suunnitelmissa arvioidaan useammasta suunnittelutyöstä ja muusta visuaalisesta esityksestä.

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Tuotteen suunnittelu 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.			
Opiskelija tekee suunnittelutyön, joka sisältää tuotteen muodon, ulkoasun ja valmistuksen suunnittelua. Suunnittelussa, valmistuksessa ja valmiissa tuotteessa opiskelija huomioi kulttuurilähtöisyyden sekä soveltaa esteettistä ja visuaalista tietoa ja käyttää käsi- ja taideteollisuusosalalle tyypillisiä suunnitteluvälineitä, -materiaaleja ja -menetelmiä. Opiskelija esittelee suunnitelmiaan ja ideoitaan.			
Näytetään yhdessä tutkinnon osat: Kulttuurilähtöinen valmistaminen (15 osp) ja Tuotteen suunnittelu (15 osp).			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Kangaspuilla kudotun tuotteen suunnittelu.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan ammattioppilaitoksessa.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät ☒ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) tai ☐ em. yhdessä			
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Suunnitteluprosessin toteuttaminen	toteuttaa ohjattuna ammattialan tavan mukaisia suunnitelmia ammattialalle soveltuvilla visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteuttamisen keinoilla ammattialalle keskeisissä suunnitteluprosessin vaiheissa	toteuttaa ohjattuna esteettisiä ammattialan tavan mukaisia suunnitelmia ammattialalle soveltuvilla visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteuttamisen keinoilla ammattialalle keskeisissä suunnitteluprosessin vaiheissa	toteuttaa ammattialan tavan mukaan asiakkaan tavoitteet huomioon ottavia esteettisiä suunnitelmia ammattialalle soveltuvilla visuaalisen ilmaisun ja teknisen toteuttamisen keinoilla ammattialalle keskeisissä suunnitteluprosessin vaiheisiin

Dokumentointi ja suunnitelmien vuorovaikutteinen käyttö	dokumentoi ohjattuna suunnitteluprosessinsa ja käyttää ohjattuna suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa	dokumentoi suunnitteluprosessinsa ja käyttää ohjattuna suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa	dokumentoi suunnitteluprosessinsa ja käyttää suunnitelmiaan perusteluina vuorovaikutustilanteissa
Kestävän kehityksen arviointi suunnitelmissa	arvioi ohjattuna suunnitelmien materiaalisia ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään tai -ympäristöön.	arvioi ohjattuna suunnitelmien materiaalisia tai visuaalisia ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään tai -ympäristöön.	arvioi suunnitelmien visuaalisia, materiaalisia ja valmistusmenetelmällisiä ratkaisuja suhteessa tuotteen käyttötarkoitukseen ja -ikään ja -ympäristöön.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattialan suunnitteluprosessin eri vaiheisiin soveltuvien työmenetelmien, työvälineiden sekä materiaalien valinta ja käyttö	käyttää ammattialan suunnitelmien tekemiseen liittyviä keskeisimpiä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja keskeisissä ammattialan suunnitteluprosessin vaiheissa, mutta tarvitsee muissa vaiheissa ohjausta	käyttää ja valitsee ohjattuna ammattialan suunnitelmien tekemiseen liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja keskeisissä ammattialan suunnitteluprosessin vaiheissa	käyttää ja valitsee ammattialan suunnitelmien tekemiseen sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja soveltaa niitä ammattialan suunnitteluprosessin eri vaiheissa
	käyttää ohjattuna tietotekniikkaa tiedonhallinnan, tallentamisen ja tuottamisen sekä tiedon siirtämisen ja vastaanottamisen välineenä	käyttää ohjattuna ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa suunnittelussa	käyttää ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa suunnittelussa
Visuaalisen ilmaisun menetelmien käyttö	käyttää ohjattuna visuaalisessa ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua	käyttää visuaalisessa ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua ja hyödyntää ajoittain ohjattuna omaa luovuuttaan tai persoonallista ilmaisuaan	käyttää visuaalisessa ilmaisussaan ammattialan tavan mukaista väri-, muoto- tai tilasommitelua ja hyödyntää omaa luovuuttaan ja persoonallista ilmaisuaan
Dokumentoinnin työmenetelmien ja -välineiden käyttö	laatii ohjattuna käsin tai koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä tai esityskuvia.	laatii käsin tai ohjattuna koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä tai esityskuvia.	laatii käsin ja koneella ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä esimerkiksi teknisiä piirroksia, malleja, materiaalinäytteitä tai esityskuvia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tiedonhankinta	tekee ohjattuna luonnoksia ympäristöstään tai ohjattuna havainnoi muulla ammattialalle soveltuvalla tavalla ympäristöään ja käyttää lähteineistoja	tekee luonnoksia ja toteuttaa ohjattuna muita ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä ympäristöstään ja käyttää lähteineistoja	tekee luonnoksia ja toteuttaa muita ammattialan tavan mukaisia visuaalisia esityksiä ympäristöstään ja käyttää lähteineistoja sekä tulkitsee kuvia ja luonnoksia
Valmistusmenetelmien, materiaalien ja tarvikkeiden valinta	etsii ohjattuna tuotteen suunnitelmaan sopivia materiaaleja ja tarvikkeita sekä ottaa huomioon tuotteen valmistusmahdollisuudet	etsii ja ohjattuna vertailee tuotteen suunnitelmaan sopivia vaihtoehtoisia materiaaleja ja tarvikkeita sekä ottaa ohjattuna huomioon tuotteen toteuttamiskelpoiset valmistusmahdollisuudet	etsii, vertailee ja valitsee tuotteen suunnitelmaan sopivia vaihtoehtoisia materiaaleja ja tarvikkeita sekä ottaa huomioon tuotteen toteuttamiskelpoiset valmistusmahdollisuudet
Estetiikan hyödyntäminen materiaali-, rakenne ja työtaparatkaisuihin	ottaa ohjattuna huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset valitessaan ammattialan materiaali- tai	ottaa huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset valitessaan ammattialan	ottaa huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset valitessaan ammattialan

	rakenne- tai työtaparatkaisuja.	materiaali- tai rakenne- tai työtaparatkaisuja.	materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuja.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna suunnitelmien ongelmatilanteita	ratkaisee suunnitelmien ongelmatilanteita ja tekee valintoja	ratkaisee suunnitelmien ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	tekee hänelle annetut tehtävät	tekee vastuullaan olevat tehtävät ja toimii yhteistyökykyisesti	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa ja työyhteisön ja ryhmän jäsenenä
Ammattietiikka	työskentelee ohjattuna tehtyjen sopimusten ja sovitun aikataulun mukaan.	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan ja sopii aikataulumuutoksista etukäteen.	työskentelee tehtyjen sopimusten mukaan sekä suunnittelee aikatauluja ja noudattaa niitä.

2.2.2 TUOTTEEN VALMISTAMINEN	45 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella omaa työtään • valmistaa tuotteen • valita työhön sopivat työmenetelmät ja työotteet • valmistaa tuotteen käyttäen työohjeita ja työpiirustuksia • valita ja hankkia tuotteeseen materiaalit • huoltaa työvälineitä • tehdä laskelmia, työohjeita ja työpiirustuksia valmistamastaan tuotteesta • viimeistellä tuotteen luovutuskuntoon • käyttää turvallisia työmenetelmiä • noudattaa työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Kaikille opintojaksoille yhteiset keskeiset sisällöt: • Valmistuksen suunnittelu • Tuotteiden valmistus eri menetelmillä • Työpiirustusten ja -ohjeiden käyttö valmistuksessa • Itsearviointi • Työmenetelmien ja työotteiden käyttö • Työvälineiden valinta ja käyttö • Työvälineiden huolto • Materiaalien taloudellinen käyttö • Materiaalien valinta • Estetiikan huomioon ottaminen valmistuksessa ja viimeistelyssä • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Opintojaksot: Kankaankuviointi ja värjäys 9 osp Ompelu 6 osp Lankatekniikat 10 osp Paperitekniikat 6 osp Huovutus ja silkkimaalaus 7 osp Nahkatekniikat ja luonnonmateriaalit 7 osp	
OPINTOJAKSOT	
Kankaankuviointi ja värjäys 9 osp	
Keskeiset sisällöt: Kankaankuviointi • leimasinpainanta • kaaviopainanta • seulapainanta • kankaankuvioinnin erityistekniikat Värjäys • uppovärjäys • solmuvärjäys • sateenkaarivärjäys • kasvivärjäys Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu	

Ompelu 6 osp
Keskeiset sisällöt: Materiaalitieto   • puuvilla • kuidun rakenne, ominaisuudet, hoito ja käyttömahdollisuudet Perustekniikat   • huollittelut • päärmeet • saumarakenteet • kiinnittimet Tilkkumaalaus Tilkkutyöt Konekirjonta   Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
Lankatekniikat 10 osp
Keskeiset sisällöt: Materiaalitieto   • tekstiilikuitujen jaottelu • tekstiilikuiduilta vaadittavat ominaisuudet • kasvikuidut (ei puuvilla) • kuidun rakenne, ominaisuudet, hoito ja käyttömahdollisuudet Lankatekniikat   • käsinneulonta • virkkaus • kudotut nauhat • punokset Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
Paperitekniikat 6 osp
Keskeiset sisällöt: Paperi materiaalina   • paperin, kartongin ja pahvin rakenne- ja käyttöominaisuudet Paperitekniikat   • paperin kuviointi • origami • paperiaskartelu • leiketyöt • pakkaukset Kirjansidonta   • japanilainen sidos • pitkäpistosidokset • eurooppalainen sidonta • koptisidos Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
Huovutus ja silkki- ja silkkimaalaus 7 osp
Keskeiset sisällöt: Huovutus   • märkähuovutus • neulahuovutus • pesukonehuovutus

Materiaalitieto   • eläinkuidut (ei silkki) • kuidun rakenne, ominaisuudet, hoito ja käyttömahdollisuudet Silkkimaalaus   • rajaustekniikka • suolatekniikka • mikrotekniikat Materiaalitieto   • silkki • kuidun rakenne, ominaisuudet, hoito ja käyttömahdollisuudet Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
Nahkatekniikat ja luonnonmateriaalit 7 osp
Keskeiset sisällöt: Nahkatekniikat   • parkkinahkatekniikat • pehmeiden nahkojen tekniikat • nahan ompelu • nahan kuviointi Materiaalitieto   • nahan alkuperä • nahan ominaisuudet, käsittelyt, hoito ja käyttömahdollisuudet Luonnonmateriaalit   • koivunrisun punontatekniikat • pajun punontatekniikat • elävän pajun punonta Materiaalitieto   • luonnonmateriaalien keruu, kuivatus, säilytys, liotus • eri luonnonmateriaalien käyttö punontamateriaalina Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
Ei edeltävyysopintoja. Opiskellaan samanaikaisesti: Kuvallinen ilmaisu, Tuotesuunnittelu 1.
OPPIMISEN ARVIOINTI
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen.   Opiskelijalle annetaan suullista ja/tai kirjallista palautetta harjoituksista ja valmistettavista tuotteista verraten oppimista tutkinnon osan kriteereihin. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen.   Kaikissa tekniikoissa arvioidaan opettajan määrittämät harjoitustyöt ja tuotteet. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.   Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta.   Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.

Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija valmistaa ammattialalle ominaisia tuotteita 3-4 eri tekniikalla (tekniikat vaihtelevat vuosittain). Opiskelija lukee työpiirustuksia ja ohjeita sekä käyttää alan keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita, laitteita, työotteita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti. Hän työskentelee suunnitelmallisesti ja tekee laadukasta työtä sekä arvioi omaa työskentelyään ja työn tulosta.			
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Tuotteen valmistaminen 45 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa valmistamalla ammattialalle ominaisia tuotteita 3-4 eri tekniikalla. Tuotteet muodostavat esteettisen kokonaisuuden. Opiskelija lukee ja laatii työpiirustuksia ja -ohjeita sekä suunnittelee omaa työtään. Hän käyttää eri tekniikoiden keskeisiä työmenetelmiä, -välineitä, koneita, laitteita, työotteita ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti ja huoltaa työvälineitä. Hän työskentelee suunnitelmallisesti ja tekee laadukasta työtä sekä arvioi omaa työskentelyään ja työn tulosta.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Pientuotteiden valmistaminen eri tekniikoin. Pientuotteiden valmistaminen eri tekniikoilla.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan ammattiopistossa.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät (X) Alan opettaja(t) () Työelämän edustaja(t) tai () em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Valmistuksen suunnittelu	suunnittelee ohjattuna omaa työtään.	suunnittelee omaa työtään ja tekee ohjattuna työsuunnitelman.	suunnittelee omaa työtään ja tekee tarkoituksenmukaisen työsuunnitelman sekä muuttaa suunnitelmia tarpeen vaatiessa.

Tuotteen valmistus	valmistaa ohjattuna tavoitteen mukaisen tuotteen	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen valmistusaikataulua noudattaen	valmistaa tavoitteen mukaisen tuotteen sekä työskentellessä suunnitelmallisesti sovitun valmistusaikatauluja noudattaen ja mahdollisista poikkeamista neuvotellen
Työohjeiden ja -piirustusten käyttö valmistuksessa	valmistaa ohjattuna ammattialan tuotteita työohjeiden ja työpiirustusten mukaan	valmistaa ammattialan tuotteita työohjeiden ja työpiirustusten mukaan ja tekee ohjattuna työohjeita ja työpiirustuksia valmistamastaan tuotteesta	valmistaa ammattialan tuotteita työohjeiden ja työpiirustusten mukaan ja tekee työohjeita ja työpiirustuksia valmistamastaan tuotteesta
Itsearviointi	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin	arvioi työskentelyään ja tuotetta suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaansa ohjeiden mukaisesti	arvioi ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattialan työmenetelmien ja työotteiden käyttö	käyttää ammattialan työmenetelmiä ja työotteita tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti	valitsee ohjeiden avulla työhön sopivat työmenetelmät ja työotteet sekä käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti	valitsee työhön sopivat työmenetelmät ja työotteet sekä käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti erilaisissa työtilanteissa
Työvälineiden valinta ja käyttö	valitsee ohjattuna työhön sopivat työvälineet, koneet ja laitteet sekä käyttää niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti	valitsee ohjeiden avulla työhön sopivat työvälineet, koneet ja laitteet sekä käyttää, pitää kunnossa ja huoltaa niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti	valitsee työhön sopivat työvälineet, koneet ja laitteet sekä käyttää, pitää kunnossa ja huoltaa niitä tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti erilaisissa työtilanteissa
	käyttää ohjattuna tietotekniikkaa tiedonhallinnan, tallentamisen ja tuottamisen sekä tiedon siirtämisen ja vastaanottamisen välineenä	käyttää ohjattuna ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa valmistuksessa	käyttää ammattialan teknologiaa ja tietotekniikkaa valmistuksessa
Työvälineiden huolto	huoltaa ohjattuna työvälineet, koneet ja laitteet.	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet.	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet ja kutsuu tarvittaessa paikalle ammattilaisen.
Materiaalien taloudellinen käyttö	käyttää ohjeiden avulla tarkoituksenmukaisia materiaaleja taloudellisesti	käyttää tarkoituksenmukaisia materiaaleja taloudellisesti	hankkii tarkoituksenmukaisia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti
	ratkaisee ohjattuna ammattityöhön liittyviä laskutoimituksia	ratkaisee ohjattuna ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset	ratkaisee ammattityöhön liittyvät laskutoimitukset
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Materiaalien valinta	valitsee ohjattuna käyttötarkoitukseen sopivia ammattialan materiaaleja ja käyttää ohjattuna niitä taloudellisesti.	valitsee ohjattuna käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia ammattialan materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti.	valitsee huollettavuudeltaan ja hinnaltaan käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia ammattialan materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti.
Estetiikan huomioon ottaminen valmistuksessa ja viimeistelyssä	valmistaa ja viimeistelee tuotteen ohjattuna luovutuskuntoon	valmistaa tuotteen arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja valmistustapaa sekä viimeistelee tuotteen ohjeiden avulla luovutuskuntoon	valmistaa tuotteen arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja valmistustapaa sekä viimeistelee tuotteen luovutuskuntoon

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita tutuissa tilanteissa	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ja tekee ohjeiden avulla valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä oma-aloitteisesti, toimii erilaisissa tilanteissa tarkoituksenmukaisesti
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii työyhteisön jäsenenä ja tekee vastuullaan olevat tehtävät annettujen ohjeiden mukaisesti	toimii työyhteisön jäsenenä sekä edistää ohjeiden avulla työyhteisön toimintaa	toimii yhteistyökykyisesti erilaisten ihmisten kanssa ja edistää oma-aloitteisesti työyhteisön toimintaa
Ammattietiikka	noudattaa työaikoja	noudattaa työaikoja ja käyttää työajan tarkoituksenmukaisesti	noudattaa työaikoja ja käyttää työajan tarkoituksenmukaisesti sekä toimii vastuullisesti tavoitteen saavuttamiseksi sovitussa aikataulussa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää ohjattuna turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian	käyttää ohjeiden avulla turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian	käyttää oma-aloitteisesti turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian
	noudattaa annettuja työturvallisuusohjeita	noudattaa työturvallisuusohjeita	noudattaa työturvallisuusohjeita, havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä
	huolehtii työympäristön siisteydestä ja välttää riskejä työssään.	huolehtii työympäristön siisteydestä, välttää riskejä työssään ja ottaa huomioon työyhteisön muut jäsenet.	kehittää työympäristön viihtyvyyttä, välttää riskejä työssään ja ottaa huomioon työyhteisön muut jäsenet

2.4 VALINNAISET TUTKINNON OSAT:

2.4.1 ASIAKASPALVELUN JA MYYNTITYÖN TOTEUTTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • palvella asiakkaita erilaisissa myynnin asiakaspalvelutilanteissa • selvittää asiakkaan tarpeet ja odotukset • käyttää tietoa myyntituotteista ja palveluista asiakaspalvelutilanteessa • käyttää ammattialan osaamista asiakastilanteessa • suunnitella myyntitapahtumaa • pitää myyntipaikan viihtyisänä ja houkuttelevana • toimia työyhteisön jäsenenä • noudattaa työaikoja	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Myynnin edistäminen • Asiakaspalvelu ja myyntityö • Palautteen vastaanotto • Asiakaspalvelun ja myyntityön menetelmien käyttö • Oheistehtävien tekeminen • Tuote-, palvelu- ja ammattitiedon hankinta • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka Oppimisympäristöt: Käsiyö- ja askartelutarvikkeita ja -materiaaleja myyvät liikkeet, käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita myyvät liikkeet, lahjatavaraliikkeet Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Ei edeltävyysopintoja.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa palvelemalla asiakkaita ja huolehtimalla myymälässä myyntituotteiden esillepanosta.	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Asiakaspalvelu- ja myyntityön toteuttaminen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.			
Näyttö on päivän tai useamman päivän toimintakokonaisuus, joka sisältää erilaisia myymälän tehtäviä. Sen tulisi sisältää seuraavanlaisia asioita: opiskelija selvittää asiakkaan tarpeen, löytää siihen ratkaisun ja rahastaa asiakkaan, opiskelija tekee hyllytystä, esillepanoa ja/tai somistusta ja opiskelija huolehtii ympäristön siisteydestä, kommunikoi asiakkaiden kanssa sekä etsii tietoa myyntituotteista ja käyttää sitä, sekä ammattialansa tietoa palvelutilanteissa.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Asiakaspalvelu ja myyntityö alan liikkeessä.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla. Ammattiosaamisen näyttö voidaan suorittaa esim. käsityö- ja askartelutarvikkeita ja -materiaaleja, käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita myyvissä sekä lahjatarvikelikkeissä.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät ☐ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) ☒ em. yhdessä			
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Myynnin edistäminen	tekee ohjattuna hyllytystä ja esillepanoa	tekee hyllytystä ja esillepanoa	tekee hyllytystä, esillepanoa ja somistusta
Asiakaspalvelu ja myyntityö	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä kohteliaasti	selvittää asiakkaan tarpeita ja palvelee häntä aktiivisesti ja kohteliaasti
Palautteen vastaanotto	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin ja ottaa vastaan palautetta.	arvioi työskentelyään ja palvelun toteuttamista suhteessa tavoitteisiin sekä muuttaa toimintaa saamansa palautteen mukaan.	arvioi ja kehittää toimintaansa laatutavoitteiden saavuttamiseksi sekä muuttaa ja kehittää toimintaa saamansa palautteen mukaan.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Opiskelija			
Asiakaspalvelun ja myyntityön menetelmien käyttö	käyttää ohjattuna myynti- ja markkinointimenetelmiä	käyttää myynti- ja markkinointimenetelmiä	käyttää myynti- ja markkinointimenetelmiä sekä arvioi niiden soveltuvuutta ammattialalle
	palvelee ohjattuna asiakasta kohteliaasti	palvelee asiakasta kohteliaasti ja vuorovaikutteisesti	palvelee asiakasta kohteliaasti, vuorovaikutteisesti ja esitellen vaihtoehtoja
	ottaa vastaan palveluun tai myyntityöhön liittyvää palautetta	ottaa vastaan palveluun tai myyntityöhön liittyvää palautetta sekä arvioi asiakaspalvelutaitojaan	ottaa vastaan palveluun tai myyntityöhön liittyvää palautetta sekä arvioi ja kehittää asiakaspalvelutaitojaan
Oheistehtävien tekeminen	huolehtii ohjattuna työympäristön toimivuudesta ja siisteydestä.	huolehtii työympäristön toimivuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä.	huolehtii oma-aloitteisesti työympäristön toimivuudesta, siisteydestä ja viihtyisyydestä.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Opiskelija			
Tuote-, palvelu- ja ammattitiedon hankinta	etsii ohjattuna tietoa myyntituotteista ja palveluista	etsii tietoa myyntituotteista ja palveluista	etsii tietoa myyntituotteista ja palveluista sekä käyttää sitä työssään
	käyttää ohjattuna ammattialan osaamista palvelu- ja myyntityössä.	käyttää ammattialan osaamista palvelu- ja myyntityössä.	käyttää ammattialan osaamista ja soveltaa sitä palvelu- ja myyntityöhön.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
Opiskelija			
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii ohjattuna asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa	toimii asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa ja pyytää tarvittaessa apua muilta	toimii tilanteen vaatimalla tavalla asiakaspalvelu- ja myyntitilanteissa
	keskustelee asiakkaan kanssa	keskustelee asiakkaan kanssa, kuuntelee häntä ja ilmaisee itseään selkeästi	keskustelee asiakkaan kanssa, kuuntelee häntä ja ilmaisee itseään selkeästi ja luottamusta herättäen
Ammattietiikka	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu ohjeiden mukaan.	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu tilanteen vaatimusten mukaan.	noudattaa työaikoja sekä käyttäytyy ja pukeutuu tilanteen vaatimusten mukaan ja toimii työyhteisössään aloitteellisesti.

2.4.3 OHJAUSTOIMINNAN TOTEUTTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella ja laatia tavoitteet ohjaukselle • ohjata ja neuvoa ammattityön tekemistä • arvioida ohjattavien työskentelyä • laatia työ- ja käyttöohjeita • laskea ohjauksesta muodostuvia kustannuksia • vastaanottaa palautetta toiminnastaan • kehittää toimintaansa palautteen mukaan	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Opintojaksot: Ohjaamisen perusteet ja erityisryhmät 5 osp Ohjausharjoitukset 5 osp Materiaalipaketin ja kurssin toteuttaminen 5 osp	
OPINTOJAKSOT	
Ohjaamisen perusteet ja erityisryhmät 5 osp	
Keskeiset sisällöt: • Minä oppijana, itsetuntemus (oppimispäiväkirja) • Oppimistyyli (testit) • Oppimisen tapoja • Oppimisen menetelmiä • Ohjauksen suunnittelu (5 portaan ohjausmenetelmä) • Ohjaus ja neuvonta • Palautteen vastaanotto ja arviointi • Ohjausmenetelmien käyttö • Ryhmädynamiikka • Eri-ikäisten ryhmien asettamat vaatimukset ohjaamiselle (esim. lapset, vanhuksset) • Sairauksien ja vammojen asettamat vaatimukset ohjaamiselle (näkö- ja kuulovammaisuus, liikuntaelinsairaudet, oppimisvaikeudet, mielenterveyspotilaat) • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Ammattiopisto Toteuttamistavat: Lähiopiskelu	
Ohjausharjoitukset 5 osp	
Keskeiset sisällöt: • Ohjauksen suunnittelu • Ohjaus ja neuvonta (ohjaustilanteiden harjoittelu mahd. erilaisten kohderyhmien kanssa) • Palautteen vastaanotto ja arviointi • Ohjausmenetelmien käyttö (yksilön ja ryhmän ohjaaminen) • Materiaalien käyttö • Ammattialan keskeisen sisällön (erilaiset tekniikat) käyttö ohjaustilanteessa • Dokumentointi (työ- ja käyttöohjeiden laadinta) • Kustannuslaskenta • Oppiminen ja ongelmanratkaisu (oppimispäiväkirja) • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Oppilaitos, kerhot, harrasteryhmät, vanhusten päivätoimintaryhmät	

Toteuttamistavat: Lähiopiskelu
Materiaalipaketin ja kurssin toteuttaminen 5 osp
Keskeiset sisällöt: • Ohjauksen suunnittelu (materiaalipaketti asiakkaalle ja kurssi asiakkaalle, suunnitelmien esittely) • Ohjaus ja neuvonta (materiaalipaketin ja kurssin toteuttaminen) • Ohjausmenetelmien käyttö (erilaiset ryhmät) • Materiaalien käyttö • Ammattialan keskeisten sisältöjen käyttö ohjaustilanteissa (itse suunniteltu tuote) • Palautteen vastaanotto ja arviointi • Dokumentointi (työ- ja käyttöohjeiden laadinta) • Kustannuslaskenta ja hinnoittelu • Omatoimisuus, johdonmukaisuus ja järjestelmällisyys • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Ammattiopisto, kerhot/harrasteryhmät/ erityisryhmät/vanhusten päivätoimintaryhmät Toteuttamistavat: Lähiopiskelu, toteutus yksilö- tai ryhmätöinä
EDELÄVVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT
Materiaalipaketin ja kurssin toteuttaminen sijoittuu viimeiselle lukuvuodelle, jolloin pääosa muista opinnoista tulee olla suoritettuna.
OPPIMISEN ARVIOINTI
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen.   Opiskelijalle annetaan suullista ja/tai kirjallista palautetta tehtävistä ja ohjausharjoituksista verraten oppimista tutkinnon osan kriteereihin. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen.   Opintojaksoissa arvioidaan erikseen määritellyt tehtävät ja harjoitukset. Opiskelija suorittaa tutkinnon osasta itsearviointia oppimispäiväkirjan avulla.
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa.   Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta.   Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.   Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla ohjaustilanteen, jossa hän ohjaa yksilöä tai ryhmää jonkin erityistekniikan tai yksityiskohdan valmistamisessa.
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Ohjaustoiminnan toteuttaminen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).
NÄYTÖN KUVAUS
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä.

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla ohjaustilanteen, jossa hän ohjaa yksilöä tai ryhmää kädentaidoissa. Hän laatii ohjaukselle kokonaissuunnitelman, joka sisältää ohjaukseen osallistuville aiheutuvat kustannukset. Hän ratkaisee tuoteidean tai tuotteen toteutukseen liittyviä laskutoimituksia, kuten materiaalin menekki- ja tuotteen hinnoittelulaskelmat sekä laskee työn osuuden tuotteen hintaan. Hän arvioi omaa työskentelyään ja ottaa vastaan palautetta sekä käyttää ohjausmenetelmiä tarkoituksenmukaisesti. Hän käyttää ammattialan keskeistä sisältöä sekä käyttää ja laatii ohjausta tukevaa materiaalia. Hän toimii vuorovaikutuksessa ohjattavan/ohjattavien kanssa ja ottaa huomioon heidän tarpeitaan.

NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA

Ohjaustilanteen suunnittelu ja toteutus.

NÄYTTÖYMPÄRISTÖ

Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla, jossa ohjataan yksilöitä tai ryhmiä kädentaidoissa.

NÄYTÖN ARVIOIJAT

Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin.

Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät

- () Alan opettaja(t)
 () Työelämän edustaja(t)
 (x) em. yhdessä

Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.

ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA

Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.

ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjauksen suunnittelu	arvioi ohjattavien odotuksia ja asettaa tavoitteita ohjaukselle oman ohjaajan kanssa	arvioi ohjattavien odotuksia ja valmiuksia	arvioi ohjattavien odotuksia ja valmiuksia ja asettaa ohjaukselle tavoitteet
	laatii ohjaukselle kokonaissuunnitelman oman ohjaajan avulla	laatii ohjeiden avulla ohjaustilanteelle kokonaissuunnitelman	laatii ohjaukselle kokonaissuunnitelman, joka sisältää ohjaukseen osallistuville aiheutuvat kustannukset
Ohjaus ja neuvonta	selviytyy ohjaustilanteesta ja käyttää ammattikieltä oman ohjaajan avustamana	selviytyy ohjaustilanteesta ja opastaa työvaiheissa neuvon sekä käyttää ohjauksessa ammattikieltä	selviytyy ohjaustilanteesta ja opastaa työvaiheissa neuvon ja malliksi tehden sekä käyttää ohjauksessa ammattikieltä ja antaa kirjallista tai muuta materiaalia tarpeen mukaan
Palautteen vastaanotto ja arviointi	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjauksesta.	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjaustilanteesta ja muuttaa toimintatapoja tarvittaessa.	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjaustilanteesta ja muuttaa toimintatapoja tarvittaessa sekä kehittää ohjausprosessia.

2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjausmenetelmien käyttö	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten ohjauksen avulla kulloinkin käytettävän ohjaustavan	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten harkintansa mukaan kulloinkin käytettävän ohjaustavan	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten harkintansa mukaan kulloinkin käytettävän ohjaustavan, kiinnittää huomiota ohjattavien erityistarpeisiin ja mukauttaa toimintaansa niiden mukaan
Materiaalien käyttö	käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.	valitsee ohjattuna ja käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.	valitsee ja käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattialan keskeisen sisällön käyttö ohjaustilanteissa	käyttää ohjaajan avustamana ammattialan keskeistä sisältöä ohjaustilanteissa	käyttää ammattialan keskeistä sisältöä ohjaustilanteissa	käyttää ammattialan sisältöjä sekä niihin kuuluvia erityistaitoja siten, että kohdentaa ohjauksen ohjattavien oppimisedellytysten mukaan
Dokumentointi	laatii ohjattuna kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia.	laatii kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia.	laatii kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia havaitsemansa tarpeen mukaan.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa ja arvioi ohjaajan avustamana heidän edistymistään	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa ja arvioi heidän edistymistään
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa sekä havainnoi ryhmän sosiaalisia suhteita ja ottaa ne huomioon ohjaustilanteissa	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa sekä havainnoi ryhmän sosiaalisia suhteita ja ottaa ne huomioon ohjaustilanteissa edistämisen toiminnallaan ryhmäytymistä
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	sopii ohjeiden avulla yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä	sopii yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä	sopii yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä, ottaa huomioon ryhmästä tulleet toiveet ja huolehtii ryhmän turvallisuudesta
	käyttää ohjattuna työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.	käyttää työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.	käyttää ja edistää työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.

2.4.4 PALVELUN TUOTTEISTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • tuotteistaa ammatillisesta osaamisestaan palvelun • arvioida ammatillisen osaamisen vahvuuksia • ideoida eri toimintamalleja • laskea tuotteen tai palvelun kokonaiskustannukset • kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä • markkinoida palveluaan • ratkaista ongelmatilanteita • noudattaa tuotteistamisessa ammattialan kestävän kehityksen periaatteita • noudattaa tehtyjä sopimuksia, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädäntöä • noudattaa työstä annettuja työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Ammatillisen osaamisen tuotteistaminen • Tuotteistamisen toteuttaminen • Itsearviointi • Tuotteistamisen työmenetelmien ja -välineiden käyttö • Hinnoittelu • Tiedonhankinta • Markkinatilanteen kartoitus • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Ammattietiikka • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Käsiyökeskukset, kansalaisopistot, koulut sekä ohjauspalveluja myyvät yritykset (eli työpaikat, joissa ohjataan yksilöitä tai ryhmiä kädentaidoissa) Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Palvelun tuotteistaminen sijoittuu opintojen loppuvaiheeseen, jolloin muut opinnot on pääosin suoritettuna.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan ohjaten, rohkaisten ja kannustaen. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla.	

Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija suunnittelee ja valmistee palvelun arvioiden ammatillisen osaamisensa vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä. Palvelu suunnitellaan sellaiselle kohderyhmälle, missä työssäoppimisjaksolta saatu kokemus voidaan hyödyntää. Opiskelija kartoittaa palvelun markkinointitilannetta, markkinoi ja hinnoittelee palvelun. Opiskelija suunnittelee ja valmistee palvelua huomioiden myös tuotevastuuseen ja kuluttajansuojalainsäädäntöön liittyvät vaatimukset.			
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Palvelun tuoteistamisen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija suunnittelee ja valmistee palvelun arvioiden ammatillisen osaamisensa vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä. Palvelu suunnitellaan sellaiselle kohderyhmälle, missä työssäoppimisjaksolta saatu kokemus voidaan hyödyntää. Opiskelija kartoittaa palvelun markkinointitilannetta, markkinoi ja hinnoittelee palvelun. Opiskelija suunnittelee ja valmistee palvelua huomioiden myös tuotevastuuseen ja kuluttajansuojalainsäädäntöön liittyvät vaatimukset.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Ammattialan palvelun tuotteistamisen suunnittelu ja valmistelu.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla. Näyttö voidaan suorittaa käsityökeskuksissa, kansalaisopistoissa, kouluissa sekä ohjauspalveluja myyvissä yrityksissä (eli työpaikoilla, joissa ohjataan yksilöitä tai ryhmiä kädentaidoissa).			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät () Alan opettaja(t) () Työelämän edustaja(t) (x) em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammatillisen osaamisen tuotteistaminen	arvioi ohjattuna ammatillisen osaamisen vahvuuksia	arvioi ammatillisen osaamisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä	arvioi ammatillisen osaamisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä ja

			asettaa osaamiselle kehittämissavoitteita
	tekee ammattialan työtä	tekee ammattialan laatuvaatimukset täyttävää työtä	tekee kustannustehokkaasti ammattialan laatuvaatimukset täyttävää työtä
Tuoteistamisen toteuttaminen	ideoi ohjattuna eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen	ideoi ja testaa ohjattuna eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen	ideoi ja testaa eri toimintamalleja kannattavuutta ajatellen ja markkinoi tuoteistettua palveluaan
	toteuttaa tuoteistamisen ottaen ohjattuna huomioon asiakkaan tarpeet	toteuttaa tuoteistamisen ottaen huomioon asiakkaan tarpeet	toteuttaa tuoteistamisen ennakoiden asiakkaan tarpeet
Itsearviointi	arvioi ja kehittää ohjattuna tuoteistetun palvelun toteutusta kustannustehokkaaksi.	arvioi ja kehittää ohjattuna tuoteistetun palvelun toteutusta kustannustehokkaaksi ja kohderyhmän tarpeet kohtaavaksi.	arvioi ja kehittää tuoteistetun palvelun toteutusta ja markkinointia kustannustehokkaaksi ja kohderyhmän tarpeet kohtaavaksi.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuoteistamisen työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna ammatillisen osaamisen työmenetelmiä ja -välineitä tuotteen tai palvelun toteuttamisessa	käyttää ammatillisen osaamisen työmenetelmiä ja -välineitä tuotteen tai palvelun toteuttamisessa	käyttää ja etsii erilaisia työmenetelmiä ja -välineitä tuottaa tuote tai palvelu
Hinnoittelu	laskee ohjattuna oman työpanoksen osuuden tuotteen tai palvelun kustannuksista.	laskee oman työpanoksen osuuden tuotteen tai palvelun kustannuksista.	laskee tuotteen tai palvelun kokonaiskustannukset.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tiedonhankinta	etsii ohjattuna tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista	etsii tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista sekä käyttää tietoa ohjattuna tuoteistamiseen	etsii tietoa sopimusjärjestelmistä, tuotevastuu- ja kuluttajansuojalainsäädännöstä ja immateriaalioikeuksista, käyttää tietoa tuoteistamiseen ja soveltaa etsimäänsä tietoa neuvotellessaan työhön liittyvistä asioista asiakkaan kanssa
Markkinatilanteen kartoitus	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä ja käyttää tietoa ohjattuna tuotteen tai palvelun tuoteistamiseen	kartoittaa ammattialansa palveluja tarjoavia tekijöitä, käyttää tietoa tuotteen tai palvelun tuoteistamiseen ja kehittää palveluaan kilpailijoitaan houkuttelevammaksi
	markkinoi palveluaan ammattialan tavan mukaisin menetelmin.	markkinoi palveluaan ohjattuna usealla eri menetelmällä.	markkinoi palveluaan usealla eri menetelmällä.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita sekä ratkaisee ohjattuna niitä	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita sekä ratkaisee niitä	tunnistaa työssä syntyneitä ongelmatilanteita, ratkaisee niitä ja löytää vaihtoehtoisia toimintatapoja

Ammattietiikka	käyttää ohjattuna tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävä kehityksen mukaisia toimintatapoja	käyttää tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävä kehityksen mukaisia toimintatapoja	käyttää tuotteessa tai palvelussa ammattialan kestävä kehityksen mukaisia toimintatapoja ja kehittää niitä
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää palvelun toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia, työmenetelmiä ja välineitä.	käyttää palvelun toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia ja -työvälineitä ja sopivasti kuormittavia työmenetelmiä.	käyttää palveluksen toteutuksessa ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä.

2.4.8 TILAUSTYÖN VALMISTAMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • neuvotella toimeksiantajan / tilaajan kanssa tilaustyön toteuttamisesta • suunnitella ammattialan tilaustyövalmistusta • organisoida ammattialan tilaustyövalmistusta • hinnoitella tilaustyön • aikatauluttaa tilaustyön • valmistaa ammattialan tilaustyön asiakkaalle • viimeistellä tilaustyön • noudattaa kestäväen kehityksen periaatteita ammattityössä • noudattaa työn tekemisestä annettuja työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Tilaustyön suunnittelu • Tilaustyön valmistaminen • Hinnoittelu • Työmenetelmien ja -välineiden valinta • Materiaalien valinta • Ammattiterminologian ja työsuunnitelmien käyttö • Valmistusmenetelmän valinta • Kestäväen kehityksen huomioon ottaminen omassa työskentelyssä • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Käsiyökeskukset, käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita valmistavat yritykset, tekstiilitehtailijat/-suunnittelijat Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Edeltävyysoptoina tutkinnon osien Tuotteen suunnittelu ja Tuotteen valmistaminen pääasiallinen suorittaminen.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Näyttö on useamman päivän työtoimintaa, jolloin valmistetaan asiakkaan tilaama tuote.	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Tilaustyön valmistamisen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Näyttö on useamman päivän työtoimintaa, jolloin valmistetaan jokin asiakkaan tilaama tuote.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Tuotteen valmistaminen asiakkaalle.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla, kuten esimerkiksi käsityökeskuksessa tai käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita valmistavassa yrityksissä.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät ☐ Alan opettaja(t) ☐ Työelämän edustaja(t) ☒ em. yhdessä			
Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tilaustyön suunnittelu	ottaa vastaan tilauksen ja suunnittelee ohjattuna työtä	ottaa vastaan tilauksen ja tekee toteuttamiskelpoisen työsuunnitelman	ottaa vastaan tilauksen, tekee loogisesti etenevän työsuunnitelman sekä muuttaa sitä tarpeen vaatiessa
Tilaustyön valmistaminen	valmistaa ohjattuna tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen sekä noudattaa työaikoja ja aikatauluja	valmistaa tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen, työskentelee suunnitelmallisesti ja noudattaa työaikoja ja aikatauluja	valmistaa tilaajan laatuvaatimusten mukaisen tuotteen, työskentelee suunnitelmallisesti ja noudattaa työaikoja ja sovittuja aikatauluja sekä neuvottelee poikkeamista
Hinnoittelu	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee ohjattuna hinta-arvion materiaalikustannuksista.	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee hinta-arvion materiaalikustannuksista ja arvioi ohjattuna työhön käytettävän ajan.	laskee materiaalien kulutuksen ja tekee hinta-arvion kokonaiskustannuksista ja tekee tarjouksen, joka sisältää

			materiaalikustannukset ja työhön käytettävän ajan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien ja -välineiden valinta	valitsee ohjattuna työhön sopivat työmenetelmät, työvälineet, koneet ja laitteet	valitsee työhön sopivat työmenetelmät, työvälineet, koneet ja laitteet sekä kehittää valmistustaitoaan	valitsee työhön sopivat työmenetelmät, työvälineet, koneet ja laitteet sekä kehittää valmistustaitoaan ja valmistustaidon nopeutta
Materiaalien valinta	valitsee ohjattuna työhön sopivat materiaalit sekä käyttää niitä taloudellisesti.	valitsee käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit sekä käyttää niitä taloudellisesti.	valitsee huollettavuudeltaan ja hinnaltaan käyttötarkoitukseen sopivat materiaalit ja käyttää niitä taloudellisesti.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattiterminologian ja työsuunnitelmien käyttö	keskustelee ohjattuna valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa	keskustelee valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa ja lukee ohjeiden avulla työsuunnitelmia	keskustelee valmistukseen liittyvistä asioista käyttäen ammattiterminologiaa ja lukee sekä laatii työsuunnitelmia
Valmistusmenetelmän valinta	valitsee ohjattuna työhön soveltuvan valmistusmenetelmän	valitsee työhön soveltuvan valmistusmenetelmän ja arvioi ohjeiden avulla valinnan vaikutusta tuotteen toimivuuteen, kestävytyteen, ulkonäköön, laatuun tai hintaan	valitsee työhön soveltuvan valmistusmenetelmän ja arvioi valinnan vaikutusta tuotteen toimivuuteen, kestävytyteen, ulkonäköön, laatuun ja hintaan
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen omassa työskentelyssä	käyttää ohjattuna elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää elinkaariajattelun huomioon ottavia työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja kehittää toimintaansa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita ja tekee valintoja	ratkaisee työtehtävissä syntyneitä ongelmatilanteita sekä tekee valintoja ja päätöksiä
Vuorovaikutus ja yhteistyö	noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan toimeksiantajan /tilaajan kanssa	toimii tilanteen vaatimalla tavalla työskennellessään toimeksiantajan / tilaajan kanssa	ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja työskennellessään toimeksiantajan / tilaajan kanssa
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	noudattaa työssään annettuja työturvallisuusohjeita, huolehtii työympäristön siisteydestä ja välttää riskejä työssään	noudattaa työssään annettuja työturvallisuusohjeita sekä huolehtii työympäristön siisteydestä, välttää riskejä työssään ja ottaa työssään huomioon työyhteisön muut jäsenet	noudattaa työssään työturvallisuusohjeita, havaitsee ja tunnistaa työhönsä liittyvät vaarat ja ilmoittaa niistä sekä huolehtii työympäristön siisteydestä, välttää riskejä työssään ja ottaa työssään huomioon työyhteisön muut jäsenet
	käyttää ohjattuna turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	käyttää ohjeiden avulla turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.	käyttää oma-aloitteisesti turvallisia ja sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian.

2.4.9 TUOTEKEHITYSPROSESSIIN OSALLISTUMINEN	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • toimia tuotekehitysprojektissa • suunnitella ja toteuttaa tuotekehitysprosessiin suunnitelmia • käyttää ammattialan tavan mukaisia suunnittelun ja valmistuksen työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja • käyttää suunnitelmiin elinkaareltaan sopivia ammattialan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja • tehdä luonnoksia tai muita ammattialan tavan mukaisia dokumentteja havainnoistaan • ottaa huomioon väri-, muoto- ja tilasommittelun vaikutukset toteuttaessaan suunnitelmiaan • ratkaista suunnitelmien / dokumenttien tekemisen ongelmatilanteita • luoda kontakteja eri alojen ammattilaisiin • toteuttaa suunnitelmia yhdessä eri alojen ammattilaisten kanssa • tehdä yhteistyötä eri alojen ammattilaisten kanssa • käyttää suunnitelmiaan / tekemiään dokumentteja keskustelussa verkostokumppanien kanssa • arvioida omaa työtään ja työskentelyään • noudattaa aikatauluja ja annettuja ohjeita ja sopimuksia	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Tuotekehitysprosessin toteutus • Verkostoituminen • Itsearviointi • Tuotekehittelyn työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien käyttö • Verkostoitumisen työmenetelmien ja -välineiden käyttö • Kestävän kehityksen huomioon ottaminen • Tiedonhankinta • Estetiikan hyödyntäminen • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Vuorovaikutus ja yhteistyö • Ammattietiikka Oppimisympäristöt: Käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita valmistavat yritykset, käsityökeskukset Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Oltava suoritettuna: Tuotteen suunnittelu 15 osp, Tuotteen valmistaminen 45 osp.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen. Opiskelija arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta.	

Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija suunnittelee ja valmistaa tuotteen/palvelun asiakkaan tarpeiden mukaan. Hän kehittää jo olemassa olevaan tuotteeseen/palveluun parannuksia tai vaihtoehtoisia uusia tuoteideoita. Opiskelija havainnollistaa ideoita erilaisin kuvallisin ja visuaalisin keinoin. Opiskelija hyödyntää tuotteen/palvelun kehittämisessä asiantuntijaverkostoja ja esittelee suunnitelmiaan myös heille.			
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Tuotekehitysprosessiin osallistumisen 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija suunnittelee ja valmistaa tuotteen/palvelun asiakkaan tarpeiden mukaan. Hän kehittää jo olemassa olevaan tuotteeseen/palveluun parannuksia tai vaihtoehtoisia uusia tuoteideoita. Opiskelija havainnollistaa ideoita erilaisin kuvallisin ja visuaalisin keinoin. Opiskelija hyödyntää tuotteen/palvelun kehittämisessä asiantuntijaverkostoja ja esittelee suunnitelmiaan myös heille.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Tuotekehitystyö (tuote tai palvelu) asiakkaalle.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla. Työssäoppimispaikkoja ovat esimerkiksi käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita valmistavat yritykset, käsityökeskukset ja kansalaisopistot.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät () Alan opettaja(t) () Työelämän edustaja(t) (x) em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuotekehitysprosessin toteutus	suunnittelee ja toteuttaa ohjattuna tuotekehitysprosessiin ammattialalle tyypillisiä suunnitelmia kuten malleja,	suunnittelee ja toteuttaa tuotekehitysprosessiin ammattialalle tyypillisiä suunnitelmia ja neuvottelee niiden toteutuksesta suunnittelijan	toteuttaa tuotekehitysprosessin vaihetta tukevia ammattialan suunnitelmia ja neuvottelee niiden toteutuksesta suunnittelijan kanssa

	piirustuksia, esityskuvia tai mallikappaleita	kanssa tai käyttää niitä ohjattuna neuvottelutilanteissa	tai käyttää niitä neuvottelutilanteissa tai markkinoinnin välineenä
Verkostoituminen	toteuttaa ohjattuna tuotetta tai palvelua yhdessä käsi- ja taideteollisuusalan, suunnittelun ammattilaisen tai eri alojen ammattilaisten kanssa	toteuttaa tuotetta tai palvelua yhdessä käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisen tai ohjattuna suunnittelualan ammattilaisen tai eri alojen ammattilaisten kanssa	toteuttaa tuotetta tai palvelua yhdessä käsi- ja taideteollisuusalan ja suunnittelun ammattilaisen ja eri alojen ammattilaisten kanssa
Itsearviointi	arvioi ohjattuna omaa työtään ja työskentelyään.	arvioi omaa työtään ja työskentelyään.	arvioi omaa työtään ja työskentelyään ja kehittää toimintaansa saamansa palautteen mukaan.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuotekehittelyn työmenetelmien, -välineiden ja materiaalien käyttö	käyttää ammattialan tavan mukaisia suunnittelun ja valmistuksen työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja	käyttää ammattialan tavan mukaisia suunnittelun ja valmistuksen työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja sekä muuttaa työskentelytapaa tarvittaessa	käyttää ammattialan tavan mukaisia suunnittelun ja valmistuksen työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja sekä etsii niitä ja kehittää työskentelytapojaan
Verkostoitumisen työmenetelmien ja -välineiden käyttö	osallistuu käsi- ja taideteollisuusalan tapahtumiin tai luo ohjattuna kontakteja käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisiin tai eri alojen ammattilaisiin	osallistuu käsi- ja taideteollisuusalan tapahtumiin tai luo kontakteja käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisiin ja ohjattuna suunnittelun tai eri alojen ammattilaisiin	osallistuu käsi- ja taideteollisuusalan tapahtumiin tai luo kontakteja käsi- ja taideteollisuusalan ja suunnittelun ammattilaisiin sekä eri alojen ammattilaisiin
Kestävän kehityksen huomioon ottaminen	käyttää ohjattuna suunnitelmiin elinkaareltaan sopivia ammattialan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää suunnitelmiin elinkaareltaan sopivia ammattialan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja.	käyttää suunnitelmiin elinkaareltaan sopivia ammattialan työmenetelmiä, -välineitä ja materiaaleja ja tuo esille kehittämistarpeita.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tiedonhankinta	tekee ohjattuna luonnoksia tai muita ammattialan tavan mukaisia dokumentteja havainnoistaan ja käyttää niitä keskustelussa verkostokumppaneiden kanssa	tekee luonnoksia tai muita ammattialan tavan mukaisia dokumentteja havainnoistaan ja käyttää niitä keskustelussa verkostokumppaneiden kanssa	tekee luonnoksia tai muita ammattialan tavan mukaisia dokumentteja havainnoistaan, käyttää niitä keskustelussa verkostokumppaneiden kanssa ja tulkitsee verkostokumppaneiden dokumentteja
Estetiikan hyödyntäminen	ottaa ohjattuna huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset toteuttaessaan ohjattuna tuotetta tai palvelua käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisen tai eri alan ammattilaisen kanssa.	ottaa huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset toteuttaessaan tuotetta tai palvelua käsi- ja taideteollisuusalan ammattilaisen ja ohjattuna suunnittelun ammattilaisen tai eri alan ammattilaisen kanssa.	ottaa huomioon väri-, muoto- tai tilasommitelun vaikutukset toteuttaessaan tuotetta tai palvelua käsi- ja taideteollisuusalan ja suunnittelun ammattilaisen kanssa ja eri alojen ammattilaisten kanssa.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna tuotekehitysprosessin ongelmatilanteita	ratkaisee tuotekehitysprosessin ongelmatilanteita	ratkaisee tuotekehitysprosessin ongelmatilanteita ja tekee valintoja

Vuorovaikutus ja yhteistyö	osallistuu ohjattuna tuotekehitysprojektiin	osallistuu tuotekehitysprojektiin ja toimii yhteistyössä verkostokumppaneiden kanssa	osallistuu tuotekehitysprojektiin ja toimii yhteistyössä verkostokumppaneiden kanssa sekä edistää yhteistyötä
Ammattietiikka	noudattaa aikatauluja ja ohjattuna annettuja ohjeita ja sopimuksia.	noudattaa annettuja ohjeita ja sopimuksia sekä sopii aikataulumuutoksista etukäteen.	noudattaa annettuja ohjeita ja sopimuksia sekä suunnittelee aikatauluja ja noudattaa niitä.

2.4.10 TUOTTEEN VALMISTAMINEN KÄSITYÖNÄ	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella uniikki- ja piensarjatuotteen tuoteideaa tai tuotetta • valita tuotteen toteuttamistavan ja tuoteominaisuudet • käyttää toteuttamiseen soveltuvia työmenetelmiä, -välineitä ja työvaiheita • valita tuoteideaan soveltuvia materiaaleja • hankkia tietoa valmistusmenetelmistä ja materiaaleista • kehittää kädentaitoaan ja työskentelyään • kehittää toteuttamisen työmenetelmiä ja -vaiheita • kehittää valmistuksen työvälineitä • huoltaa työvälineitä • laskea kustannuksia • valmistaa tuotteen • viimeistellä tuotteen • ottaa vastaan palautetta • käyttää työssään toimintakykyä ylläpitäviä työtapoja • noudattaa työssä annettuja työturvallisuusohjeita	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Tuoteidean tai tuotteen suunnittelu • Tuotteen valmistus • Työsuorituksen toteutus • Itsearviointi • Työmenetelmien ja -välineiden käyttö • Työvälineiden huolto • Materiaalien valinta • Tiedon hankinta ja käyttö • Kustannuslaskenta • Estetiikan huomioon ottaminen • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Käsi- ja taideteollisuusalan tuotteita valmistavat yritykset, käsityökeskukset Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Ei edeltävyysoopintoja.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen. Oppilas arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista.	

Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla, kehittelemällä ja valmistamalla ammattialalle tyypillisen esteettisen pientuotteen tai tuoteidean. Hän kehittää työmenetelmiä ja -vaiheita, hinnoittelee tuotteen, ottaa huomioon ergonomian ja arvioi omaa työskentelyään.			
AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Tuotteen valmistaminen käsityönä 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla, kehittelemällä ja valmistamalla ammattialalle tyypillisen esteettisen pientuotteen tai tuoteidean. Hän kehittää työmenetelmiä ja -vaiheita, ottaa huomioon ergonomian ja työturvallisuuden. Opiskelija arvioi omaa työskentelyään, ottaa vastaan palautetta ja kehittää työtään ja työskentelyään palautteen pohjalta.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Käsityötuotteen kehittäminen ja valmistaminen			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät () Alan opettaja(t) () Työelämän edustaja(t) (x) em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITEERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tuoteidean tai tuotteen suunnittelu	suunnittelee ohjattuna uniikki- tai piensarjatuotteen tuoteideaa tai tuotetta	suunnittelee uniikki- tai piensarjatuotteen tuoteideaa tai tuotetta	suunnittelee uniikki- tai piensarjatuotteen tuoteideaa tai tuotetta ja valitsee tuotteen

			valmistustavan ja tuoteominaisuudet
Tuotteen valmistus	valmistaa ohjattuna suunnittelemansa tuotteen	valmistaa suunnittelemansa tuotteen	valmistaa suunnittelemansa tuotteen ja työskentelee suunnitelmallisesti
Työsuorituksen toteutus	toteuttaa ohjattuna teknisesti ammattialan laatutason mukaisia työsuorituksia	toteuttaa teknisesti ammattialan laatutason mukaisia työsuorituksia	toteuttaa teknisesti ammattialan laatutason mukaisia työsuorituksia ja vahvistaa teknistä kädentaidon osaamistaan
	kehittää ohjattuna valmistuksen työvaiheita ja -menetelmiä	kehittää valmistuksen työvaiheita ja -menetelmiä	kehittää valmistuksen työvaiheita ja -menetelmiä rinnakkain tuoteominaisuuksien kanssa
Itsearviointi	seuraa ja arvioi ohjattuna omaa työskentelyään prosessin eri vaiheissa	seuraa ja arvioi omaa työskentelyään ja työn laatua prosessin eri vaiheissa	seuraa ja arvioi omaa työskentelyään ja työn laatua prosessin eri vaiheissa ja kehittää kädentaitoaan ja työskentelyään saamansa palautteen pohjalta
	ottaa vastaan ulkopuolista palautetta.	ottaa vastaan ulkopuolista palautetta ja kehittää ohjattuna työtään palautteen mukaisesti.	ottaa vastaan ulkopuolista palautetta, keskustelee ammattitermein ja perustelee valinnat.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Työmenetelmien ja -välineiden käyttö	käyttää ohjattuna tuotteen toteuttamiseen soveltuvia työmenetelmiä, -välineitä ja työvaiheita sekä tarkoituksenmukaisia ja turvallisia työotteita	käyttää ja valitsee ohjattuna tuotteen toteuttamiseen soveltuvia työmenetelmiä, -välineitä ja työvaiheita sekä tarkoituksenmukaisia ja turvallisia työotteita	käyttää ja valitsee tuotteen toteuttamiseen soveltuvia työmenetelmiä, -välineitä ja työvaiheita sekä tarkoituksenmukaisia ja turvallisia työotteita
Työvälineiden huolto	huoltaa ohjattuna työvälineet, koneet ja laitteet	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet	huoltaa työvälineet, koneet ja laitteet ja kutsuu tarvittaessa paikalle ammattilaisen
Materiaalien valinta	valitsee ohjattuna tuoteideaan tai tuotteen käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja käyttää ohjattuna niitä taloudellisesti.	valitsee tuoteideaan tai tuotteen käyttötarkoitukseen sopivia materiaaleja ja käyttää ohjattuna niitä taloudellisesti.	valitsee huollettavuudeltaan ja hinnaltaan tuoteidean tai tuotteen käyttötarkoitukseen, -kohteeseen ja tyyliin sopivia materiaaleja ja käyttää niitä taloudellisesti.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Tiedon hankinta ja käyttö	hankkii tietoa tuoteidean tai tuotteen vaihtoehtoisista valmistusmenetelmistä ja materiaaleista	hankkii tietoa tuoteidean tai tuotteen vaihtoehtoisista valmistusmenetelmistä ja materiaaleista sekä soveltaa tietoa ohjattuna toteutukseen	hankkii tietoa tuoteidean tai tuotteen vaihtoehtoisista valmistusmenetelmistä ja materiaaleista sekä soveltaa tietoa toteutukseen perustellen valintansa
	käyttää ohjattuna toteutukseen ammattialalle soveltuvaa tietoa	käyttää toteutukseen ammattialalle soveltuvaa tietoa	käyttää ja yhdistelee toteutukseen ammattialalle soveltuvaa tietoa
Kustannuslaskenta	ratkaisee tuoteidean tai tuotteen toteutukseen liittyviä	ratkaisee tuoteidean tai tuotteen toteutukseen liittyviä laskutoimituksia, kuten materiaalin menekki- ja tuotteen	ratkaisee tuoteidean tai tuotteen toteutukseen liittyviä laskutoimituksia, kuten materiaalin menekki- ja tuotteen

	laskutoimituksia, kuten materiaalin menekki- ja tuotteen hinnoittelulaskelmat	hinnoittelulaskelmat sekä laskee ohjattuna työn osuuden tuotteen hintaan	hinnoittelulaskelmat sekä laskee työn osuuden tuotteen hintaan sekä tekee materiaalien, valmistuksen ja työn osuuden vaihtoehtoja kustannuslaskelmiin
Estetiikan huomioon ottaminen	valmistaa ja viimeistelee tuotteen ohjattuna luovutuskuntoon.	valmistaa tuotteen arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja valmistustapaa sekä viimeistelee tuotteen ohjeiden avulla luovutuskuntoon.	valmistaa tuotteen arvioiden sen muotoa, mittasuhteita ja valmistustapaa sekä viimeistelee tuotteen luovutuskuntoon.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	ratkaisee ohjattuna työssä syntyneitä ongelmatilanteita	ratkaisee työssä syntyneitä ongelmatilanteita	ratkaisee työssä syntyneitä ongelmatilanteita sekä perustelee valintansa ja tekee päätöksiä
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	käyttää työssään toimintakykyä ja terveydentilaa ylläpitäviä työtapoja	työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti terveydestään ja toimintakyvystään huolehtien	kehittää omaa ja työympäristönsä turvallisuutta, ergonomiaa ja toimintakykyä
	noudattaa ammattialan työturvallisuusohjeita.	noudattaa ammattialan työturvallisuusohjeita ja arvioi ammattialan työturvallisuuden toimintatapoja.	noudattaa ammattialan työturvallisuusohjeita sekä arvioi ja edistää ammattialan työturvallisuuden toimintatapoja.

2.4.18.1 ERITYISRYHMIEN OHJAUS	15 OSP
AMMATTITAITOVAATIMUKSET	
Opiskelija osaa • suunnitella ja laatia tavoitteet ohjaukselle • ohjata ja neuvoa erilaisia ryhmiä ja yksilöitä harrastus- ja viriketoiminnassa (mm. lapset, vanhuksset, kehitysvammaiset, näkövammaiset, kuulovammaiset, mielenterveyskuntoutajat) • arvioida ohjattavien työ- ja toimintakykyä • laatia työ- ja käyttöohjeita • laskea ohjauksesta muodostuvia kustannuksia • vastaanottaa palautetta toiminnastaan • kehittää toimintaansa palautteen mukaan	
TUTKINNON OSAN KESKEISET SISÄLLÖT JA TOTEUTTAMISTAVAT	
Keskeiset sisällöt: • Ohjauksen suunnittelu • Ohjaus ja neuvonta • Palautteen vastaanotto ja arviointi • Ohjausmenetelmien käyttö • Materiaalien käyttö • Ammattialan keskeisen sisällön käyttö ohjaustilanteessa • Dokumentointi • Oppiminen ja ongelmanratkaisu • vuorovaikutus ja yhteistyö • Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Oppimisympäristöt: Kehitysvammaisten toimintakeskukset, vanhainkodit, vanhusten päivätoimintaryhmät, lasten käsityökoulu ja iltapäiväkerhot, käsityökeskukset Toteuttamistavat: Työssäoppiminen	
EDELTVÄYYSOPINNOT TAI MUUT SUORITTAMISEEN LIITTYVÄT ASIAT	
Ohjaustoiminnan toteuttaminen 15 osp tutkinnon osan tulee olla pääosin suoritettu.	
OPPIMISEN ARVIOINTI	
Oppimisen arvioinnin tavoite on, että opiskelija tietää, mitä hän osaa ja mitä hänen on vielä opittava. Opintojen suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen. Tässä tutkinnon osassa oppimista arvioidaan työskentelynä työpaikalla ja opiskelijalle annetaan suullista palautetta jakson eri vaiheissa. Palaute annetaan rohkaisten ja kannustaen. Oppilas arvioi omaa oppimistaan tehden itsearviointia.	
OSAAMISEN ARVIOINTI JA TUTKINNON OSAN ARVOSANAN MUODOSTUMINEN	
Todistukseen tuleva tutkinnon osan arvosana päätetään osaamisen arvioinnin perusteella. Mikäli osaamista arvioivia opettajia on ollut useita, päätös tehdään arviointikeskustelussa. Opintojaksot ja ammattiosaamisen näyttö tulee olla hyväksytysti suoritettu ennen tutkinnon osan arvosanan antamista. Tutkinnon osan arvosana muodostuu ammattiosaamisen näytön arvosanasta. Siltä osin kuin tutkinnon osassa vaadittavaa ammattitaitoa ei voida ammattiosaamisen näytössä osoittaa, sitä täydennetään muulla osaamisen arvioinnilla, kuten haastattelujen, tehtävien ja muiden luotettavien menetelmien avulla. Ammattiosaamisen näyttö: Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla ohjaustilanteen erityisryhmälle tai -yksilölle.	

AMMATTIOSAAMISEN NÄYTTÖ ARVIOINTINA			
Käsi- ja taideteollisuusalan perustutkinnon ja tuotteen suunnittelun ja valmistuksen koulutusohjelman Erityisryhmien ohjaus 15 osp tutkinnon osan ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamis- ja arviointisuunnitelma (hyväksytetään arviointitoimikunnassa ohjeiden mukaisesti).			
NÄYTÖN KUVAUS			
Ammattiosaamisen näyttö muodostuu kokonäytöstä. Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa suunnittelemalla ja toteuttamalla ohjaustilanteen erityisryhmälle tai -yksilölle. Hän käyttää ammattialan keskeistä sisältöä ja laatii ohjausta tukevaa materiaalia sekä käyttää ohjausmenetelmiä tarkoituksenmukaisesti. Hän toimii vuorovaikutuksessa ohjattavan/ohjattavien kanssa ja ottaa huomioon heidän erityistarpeitaan. Opiskelija arvioi omaa työskentelyään, ottaa vastaan palautetta ja kehittää työtään ja työskentelyään palautteen pohjalta.			
NÄYTTÖÄ KUVAAVA LAUSE(ET) NÄYTTÖTODISTUKSESSA			
Ohjaustilanteen suunnittelu ja toteutus erityisryhmälle tai -yksilölle.			
NÄYTTÖYMPÄRISTÖ			
Ammattiosaamisen näyttö suoritetaan työpaikalla.			
NÄYTÖN ARVIOIJAT			
Arviointi perustuu arviointikeskusteluun ja opiskelijan tekemään itsearviointiin. Ammattiosaamisen näytön arvosanan päättää/päättävät () Alan opettaja(t) () Työelämän edustaja(t) (x) em. yhdessä Ammattiosaamisen näyttöjen arviointiin osallistuvalla muulla henkilöllä kuin opettajalla tulee olla sellainen koulutuksella, työkokemuksella tai muulla tavalla hankittu asianomaisen alan osaaminen ja ammattitaito, jota voidaan pitää riittävänä ammattiosaamisen näyttöjen arvioinnissa. Opettajan tulee olla oman alansa asiantuntija. Jos opettaja on kelpoinen opettamaan ko. ammattiosaamisen näytön sisältöön liittyviä ammatillisia opintoja, hän on kelpoinen arvioimaan ao. opintoihin liittyviä ammattiosaamisen näyttöjä. Arvioijien esteellisyyteen sovelletaan hallintolakia 434/2003, 27–29 §.			
ARVIOINNIN KOHTEET JA KRITERIT OSAAMISEN ARVIOINNISSA			
Opiskelijaa arvioidaan suhteessa ennalta asetettuihin tavoitteisiin ja hänen osoittamaansa osaamista verrataan ennalta määriteltyihin arvioinnin kohteisiin ja arviointikriteereihin.			
ARVIOINNIN KOHDE	ARVIOINTIKRITERIT		
1. Työprosessin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjauksen suunnittelu	arvioi ohjattavien odotuksia ja asettaa ohjaukselle tavoitteita oman ohjaajan kanssa.	arvioi ohjattavien odotuksia ja valmiuksia ja asettaa ohjaukselle joitakin tavoitteita..	arvioi ohjattavien odotuksia ja valmiuksia ja asettaa ohjaukselle tavoitteet.
	laatii ohjaukselle kokonais-suunnitelman oman ohjaajan kanssa.	laatii ohjeiden avulla ohjaukselle kokonaissuunnitelman.	laatii ohjaukselle kokonaissuunnitelman, joka sisältää ohjaukseen osallistuville aiheutuvat kustannukset.
Ohjaus ja neuvonta	selviytyy ohjaustilanteesta ja käyttää ammattikieltä oman ohjaajan avustamana.	selviytyy ohjaustilanteesta ja opastaa työvaiheissa neuvon sekä käyttää ohjauksessa ammattikieltä.	selviytyy ohjaustilanteesta ja opastaa työvaiheissa neuvon ja malliksi tehden sekä käyttää ohjauksessa ammattikieltä ja antaa kirjallista tai

			muuta materiaalia tarpeen mukaan.
Palautteen vastaanotto ja arviointi	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjauksesta.	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjaustilanteesta ja muuttaa toimintatapoja tarvittaessa.	arvioi ohjaustaan ja vastaanottaa palautetta ohjaustilanteesta ja muuttaa toimintatapoja tarvittaessa sekä kehittää ohjausprosessia.
2. Työmenetelmien, -välineiden ja materiaalin hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ohjausmenetelmien käyttö	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten ohjauksen avulla kulloinkin käytettävän ohjaustavan.	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten harkintansa mukaan kulloinkin käytettävän ohjaustavan.	ohjaa yksilöä tai koko ryhmää valiten harkintansa mukaan kulloinkin käytettävän ohjaustavan, kiinnittää huomiota ohjattavien erityistarpeisiin ja mukauttaa toimintaansa niiden mukaan.
Materiaalien käyttö	käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.	valitsee ohjattuna ja käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.	valitsee ja käyttää ohjausta tukevaa ja havainnollistavaa materiaalia.
3. Työn perustana olevan tiedon hallinta	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Ammattialan keskeisen sisällön käyttö ohjaustilanteessa	käyttää ohjaajan avustamana ammattialan keskeistä sisältöä ohjaustilanteessa.	käyttää ammattialan keskeistä sisältöä ohjaustilanteessa.	käyttää ammattialan sisältöjä sekä niihin kuuluvia erityistaitoja siten, että kohdentaa ohjaajan avustamana ohjauksen ohjattavien oppimisedellytysten mukaan.
Dokumentointi	laatii ohjattuna kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia.	laatii kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia.	laatii kirjallisia työohjeita tms. havainnollistavaa materiaalia havaitsemansa tarpeen mukaan.
4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3
	Opiskelija		
Oppiminen ja ongelmanratkaisu	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa.	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa ja arvioi ohjaajan avustamana heidän edistymistään.	havainnoi ohjattavien tarpeita ja ottaa ne huomioon ohjauksessa ja arvioi heidän edistymistään.
Vuorovaikutus ja yhteistyö	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa.	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa sekä havainnoi ryhmän sosiaalisia suhteita ja ottaa ne huomioon ohjaustilanteessa.	toimii vuorovaikutuksessa ohjattavien kanssa sekä havainnoi ryhmän sosiaalisia suhteita ja ottaa ne huomioon ohjaustilanteessa edistämällä toiminnallaan ryhmäytymistä.
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky	sopii ohjeiden avulla yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä.	sopii yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä.	sopii yhteisistä pelisäännöistä ryhmässä, ottaa huomioon ryhmästä tulleet toiveet ja huolehtii ryhmän turvallisuudesta.
	käyttää ohjattuna työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.	käyttää työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.	käyttää ja edistää työhyvinvointia ylläpitäviä toimintatapoja.